מערך פעילות

בין שנת שירות לצבא

משך: שעה וחצי | **קהל יעד:** ש״שנים | **עזרים:** פתקיות, עטים, טושים, דפים

המערך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לכל המגדרים

רציונל

שנת השירות היא שנה מעצימה, מבגרת ומעצבת. במהלך שנה זו הש״שנים נדרשים לגלות אחריות, עצמאות, הגדלת ראש ועוד. המעבר בין שנה זו, שבה מתייחסים אליהם כדמויות משמעותיות ובוגרות, לבין כניסה למערכת הצבאית הנוקשה, שבה הם רק מתחילים את דרכם – עלול להיות מורכב ומאתגר עבורם. במפגש זה נעסוק במעבר משנת השירות לצבא, בציפיות ובחששות לקראת השירות הצבאי, ונבחן מה עשוי לעזור להם לעבור את השלב הזה בהצלחה.

מטרות

- ✓ עיסוק במעבר בין שנת השירות לצבא.
- ✓ שיתוף בציפיות ובחששות לקראת השירות הצבאי.
- ✓ עיסוק בשאלה מה עשוי לעזור למשתתפים לעבור בהצלחה לשלב הבא.

מהלך

1 פתיחה – ״הפעם הראשונה ש...״

נשב במעגל ונפתח בסבב "הפעם הראשונה ש...": כל משתתף מספר על דבר שעשה בפעם הראשונה (לדוגמה: רכיבה על אופניים, טיסה במטוס, תחביבים וכו׳). לאחר מכן נאמר שבמפגש היום נדבר על השירות הצבאי.

הערה חשובה: מומלץ שהמנחה יפתח את הסבב ויספר על "פעם ראשונה" משמעותית עבורו – כדי לעודד את המשתתפים לשתף ברצינות.

2 ציפיות וחששות – ״הרוח נושבת״

נחלק לכל משתתף שני פתקים: על פתק אחד יכתוב דבר שהוא מצפה לו בשירות הצבאי, ועל השני – חשש או אתגר בהקשר זה. נאסוף את הפתקים לסלסלה. כל משתתף בתורו מוציא פתק ומקריא אותו בקול – וכל מי שמזדהה עם הכתוב (גם אם לא הוא כתב אותו) קם ומתחלף במקומו עם משתתף אחר.

הערה חשובה: תוך כדי המשחק מומלץ לעצור ולקיים דיון על הכתוב בפתקים – לשאול שאלות נוספות, לבקש דוגמאות וכו׳.

לסיכום החלק נאמר שכאשר אנו עומדים לקראת דבר חדש, טבעי שנחווה רגשות שונים – התרגשות ושמחה, אך גם פחד וחשש מפני הבאות. אלו תחושות ומחשבות טבעיות המשותפות לכולנו. חשוב לשתף את הסובבים אותנו (משפחה, חברים, צוות המסגרת ועוד) ולא להישאר לבד עם התחושות האלו.

3 המעבר בין שנת השירות לצבא – "כף היד"

נחלק לכל משתתף דף וטוש ונבקש ממנו לצייר את כף ידו על הדף. לאחר מכן נשאל שאלה על כל אצבע, והמשתתפים יכתבו את תשובתם על האצבע המתאימה:

שאלות האצבעות

- **זרת:** דבר שלמדתי על עצמי בשנת השירות...
- **קמיצה:** דבר שמעסיק אותי היום בהקשר של השירות הצבאי שלי...
- **אמה:** אילו מיומנויות רכשתי בשנת השירות שיכולות לעזור לי בצבא, ואילו עלולות להקשות עליי?
- **אצבע מורה:** במה לדעתי אני "מתאים" לצבא, ובמה לא?
- **אגודל:** מה הייתי רוצה לקחת איתי משנת השירות להמשך (לצבא ובכלל)?

הערה למנחה: מומלץ להתאים את השאלות לאופי הקבוצה.

"שעון פגישות": המשתתפים מסתובבים בחדר וקובעים עם חבריהם פגישה אישית לכל "שעה" – אצבע לבחירתם (לדוגמה: שני משתתפים קבעו להיפגש ב"אגודל"). לאחר מכן נכריז: "נפגשים באגודל!" – כל משתתף מתיישב עם מי שקבע איתו באגודל, והם משתפים זה את זה במה שכתבו על האצבע. אחרי כ־10 דקות נסיים את הפגישה ונכריז על האצבע הבאה, וכך הלאה.

בסיום נחזור למליאה, נעבור על כל אצבע ונבקש מהזוגות לשתף על פגישתם. תוך כדי השיחה נשאל שאלות להרחבה, נבקש דוגמאות ונבחן אם יש תשובות שחוזרות על עצמן.

4 סיכום

נאמר שהמעבר בין שנת השירות, שבה מתייחסים אליכם כדמויות משמעותיות ובוגרות, לבין הכניסה למערכת הצבאית הנוקשה, שבה אתם רק מתחילים את דרככם – עלול להיות חוויה מורכבת ומאתגרת. עם זאת, העובדה שעשיתם שנת שירות עשויה להוות יתרון עבורכם: אתם מגיעים לצבא בוגרים יותר, עצמאיים, בעלי מיומנויות שונות ועוד. המודעות לנקודות החוזק שלכם וקבלת תמיכה מהמעגלים הקרובים אליכם עשויות לעזור במהלך התקופה הזו.

סבב סיום: דבר אחד שאני לוקח איתי מהמפגש היום.

מערכי פעילות נוספים ניתן למצוא במרכז ההדרכה של מחלקת שנת שירות